

Bilag 1 b

Organisatoriske aspekter, region	refid 36, side 7: Den helt overordnede og langsigtede vision er en sammenhængende indsats på tværs af eksisterende sektorer. refid 36, side 10: Det er en ledelsesmæssig opgave, i sundhedsvæsenet at sikre en organisering og kapacitet, så patienters og pårørendes oplysninger anvendes. refid 36, side 11: Opgaven omkring udvikling af en patientorienteret organisationskultur er centreret omkring kommunikation, kommunikationsformer og forventningsafstemning mellem patient og sundhedsvæsen, og mellem sundhedsprofessionelle ledere og medarbejdere. refid 36, side 11: Ambitionen for ledelse må således være, at medarbejdere på alle niveauer er motiverede for opgaverne i forbindelse med it-understøttet patient empowerment og engagerede i de konkrete tiltag. ..Arbejdet med it-understøttet patient empowerment vil sandsynligvis kræve en omlægning eller forøgelse af personaleressourcer, og det kan være, at den enkelte ledelse må være klar til organisatoriske ændringer. Refid 151 side 3: Det er vigtigt, at der er en meget tæt kobling mellem styringeygen af sygehusvæsenet og styringen af sundhedsIT, idet de redskaber sundhedsIT leverer, skal indgå som en integreret del af sygehusenes forretningsgange og arbejdsprocesser sådan, at de kan understøtte de overordnede styringsmæssige mål for sygehusvæsenets drift. Refid 158, side 24: Det fælles mål er, at der skal gøres en særskilt indsats for at gøre dagligdagen for sundhedspersonalet lettere og mere effektiv Refid 137, side 5: Anbefaling 4: Etablering af et telemedicinsk centrum i hver region Refid 137, side 6: Anbefaling 6. Etablering af forretningsmodeller/samarbejdsmodeller Refid 137, side 7: Det anbefales, at regionerne etablerer de nødvendige organisatoriske rammer for håndtering af overvågning og monitorering af patienter i eget hjem. Refid 137, side 14: Anvendelsen af telemedicin i det danske sundhedsvæsen har et potentiale til en reorganisering af hospitalsvæsenet med bedre og mere rationelle arbejdsprocesser og øget samarbejde internt på og mellem sygehuse, på tværs af sektorer og i forholdet mellem sundhedsvæsenet og den enkelte patient, borgere og pårørende. Refid 137, side 14: Udover afstandsbegrebet indgår i definitionen af telemedicin, at anvendelsen af telemedicinske løsninger har et potentiale til at skabe en målbar positiv forskel i forhold til den nuværende måde sundhedsvæsenet er organiseret og i forhold til den behandling og service der tilbydes patienter, borgere og pårørende. Refid 137, side 23 Det anbefales at der på alle relevante områder, (intrahospital, interhospital mv) udarbejdes klare beskrivelser for samarbejdet mellem de forskellige parter, der indgår i et telemedicinsk samarbejde. Refid 153, side 5: Dermed skal telemedicin på langt sigt knytte de organisatoriske enheder og sektorer tættere sammen om et effektivt patientforløb og gøre patienten til en aktiv medspiller i forløbet. Optimere udnyttelsen af de eksisterende rammer og muliggøre fleksibilitet i organiseringen og opgavevaretagelsen. Refid 153, side 16: Det anbefales at opgavefordeling, kommunikation og samarbejde præciseres og aftales
----------------------------------	--

	lokalt mellem kommuner og regioner, herunder almen praksis, som samlet set har ansvaret for broerne og dermed sundhedsvæsenets anvendelse af telemedicin. Refid 153, side 22: Det anbefales at der foretages en koordineret, fælles prioritering, udbredelse og opfølgning på tværgående telemedicinske projekter. Det anbefales at stat, regioner, og kommune forholder sig systematisk til, hvordan sundhedsaftalerne, økonomiaftalerne mv. kan benyttes i endnu videre udstrækning som ramme for telemedicinsk understøttet egen- og hjemmebehandling. Det anbefales at ettværgående samarbejdsforum som fx det rådgivende udvalg for telemedicin sikrer national vidensdeling og erfaringsopsamling i forhold til telemedicinske koncepter og rådgiver om prioritering, udbredelse og opfølgning på tværgående telemedicinske koncepter. Refid 153, side 24: Succesfuld udbredelse af telemedicin kan lykkes, hvis der er motivation for ledere og medarbejdere til at gå ind i dette. Der skal sættes fokus på, hvordan telemedicinske koncepter tages i brug og hvilke konsekvenser det får for arbejdsgange, sammenhænge til eksisterende processer og opgaver. Refid 153, side 24: I regionernes telemedicinstrategi er det anbefalet, at der etableres et telemedicinsk centrum i hver region. Målet er at skabe en stærk klinisk og strategisk (administrativ) ledelsesmæssig forankring med henblik på overblik og koordinering af fælles regionale tiltag for anvendelse af telemedicin. I forlængelse heraf kan det overvejes at etablere et nationalt samarbejdsforum, der kan forestå national vidensdeling i forhold til tværsektoriel anvendelse af telemedicinske koncepter i Danmark og udlandet. Refid 162, side 76: Et nationalt aftalt program for telemedicin og velfærdsteknologi er en forudsætning for en mere strategisk satsning. Fokus bør være på, hvordan kommuner, sygehuse, regioner og praktiserende læger i samarbejde afprøver og gradvist udbreder nye teknologier der, hvor der er noget at komme efter i form af opgavevolumen og forventet, (og dokumenteret) samfundsøkonomisk effekt. Refid 162, side 79: ..afgørende forudsætning for satsning på telemedicin, at pengene følger opgaveløsningen - incitamenterne skal sikre, at alle parter i sundhedsvæsenet har tilskyndelse til at anvende løsningerne. Refid 168: Hjemmemonitorering, hvor patienters sundhedstilstand overvåges fra patientens eget hjem, er på flere sygdomsområder klinisk set en rationel og kvalitativt forsvarlig behandlingsform. Hjemmemonitorering øger livskvaliteten for de patienter, der er egnede til denne behandlingsform og løsninger kan spare sengedage og frigøre specialist ressourcer på hospitalerne. En del af de potentielle gevinster på hospitalerne opvejes dog af et afledt øget pres på kommunerne, som følge af flytning af plejeopgaver fra hospital til den kommunale hjemmepleje. Refid 137, side 27: Der skal ligeledes foretages en afklaring af betalingsmodel mellem hospitaler samt en afklaring af ansvarsforhold. Refid 153, side 22: Det anbefales at ledelser med ansvar for implementering af telemedicin i organisationen sikrer den nødvendige kompetenceopbygning indenfor telemedicin for medarbejdere og patienter/pårørende. Der bør sikres kompetenceopbygning i den konkrete teknologi og i de organisatoriske forandringer dette vil medføre.
--	---

Bilag 1 b

Organisatoriske aspekter, kommune	Refid 158, side 24: Det fælles mål er, at der skal gøres en særskilt indsats for at gøre dagligdagen for sundhedspersonalet lettere og mere effektiv Refid 153, side 16: Det anbefales at opgavefordeling, kommunikation og samarbejde præciseres og aftales lokalt mellem kommuner og regioner, herunder almen praksis, som samlet set har ansvaret for brugerne og dermed sundhedsvæsenets anvendelse af telemedicin. Refid 153, side 17: sundhedsaftalerne... udover de obligatoriske områder er der mulighed for at indgå at udarbejde samarbejdsaftaler i regi af sundhedsaftalerne fx om sundheds-it, herunder telemedicin. .. Derigennem kan opgavefordeling, kommunikation og samarbejde aftales nærmere. I den forbindelse kan udfordringen med at tilvejebringe den fornødne viden om patienternes forløb til relevante aktører og patienterne selv imødegås, herunder særligt almen praksis funktion som tovholdere generelt og især ved patienter med flere samtidige sygdomme. Refid 153, side 22: Det anbefales at der foretages en koordineret, fælles prioritering, udbredelse og opfølgning på tværgående telemedicinske projekter. Det anbefales at stat, regioner, og kommune forholder sig systematisk til, hvordan sundhedsaftalerne, økonomiaftalerne mv. kan benyttes i endnu videre udstrækning som ramme for telemedicinsk understøttet egen- og hjemmebehandling. Det anbefales at et tværgående samarbejdsforum som fx det rådgivende udvalg for telemedicin sikrer national vidensdeling og erfaringsopsamling i forhold til telemedicinske koncepter og rådgiver om prioritering, udbredelse og opfølgning på tværgående telemedicinske koncepter. Refid 153, side 24: Succesfuld udbredelse af telemedicin kan lykkes, hvis der er motivation for ledere og medarbejdere til at gå ind i dette. Der skal sættes fokus på, hvordan telemedicinske koncepter tages i brug og hvilke konsekvenser det får for arbejdsgange, sammenhænge til eksisterende processer og opgaver. Et udbredt kendskab til og en bredere accept af telemedicin blandt sundhedspersonalet er nødvendig for en udbredt og langsigtet implementering af telemedicin i det danske sundhedsvæsen. Refid 153, side 24: I regionernes telemedicinstrategi er det anbefalet, at der etableres et telemedicinsk centrum i hver region. Målet er at skabe en stærk klinisk og strategisk (administrativ) ledelsesmæssig forankring med henblik på overblik og koordinering af fælles regionale tiltag for anvendelse af telemedicin. I forlængelse heraf kan det overvejes at etablere et nationalt samarbejdsforum, der kan forestå national vidensdeling i forhold til tværsektoriel anvendelse af telemedicinske koncepter i Danmark og udlandet. Refid 162, side 76: Et nationalt aftalt program for telemedicin og velfærdsteknologi er en forudsætning for en mere strategisk satsning. Fokus bør være på, hvordan kommuner, sygehuse, regioner og praktiserende læger i samarbejde afprøver og gradvist udbreder nye teknologier der, hvor der er noget at komme efter i form af opgavevolumen og forventet, (og dokumenteret) samfundsøkonomisk effekt. Refid 162, side 76: det er vigtigt at understrege, at den nye teknologi stiller nye krav til især hjemmesygeplejen, der får nye funktioner i forhold til at assistere borgerne i brugen af telemedicinske løsninger. Hjemmesygeplejen er i dag ikke gearret til at gå ind i disse nye funktioner og det vil kræve et generelt
--	---

Bilag 1 b

	kompetenceløft i takt med udrulningen af teknologierne Refid 162, side 78: Kommunerne har derfor et stort arbejde foran sig med at klarlægge ambitionerne på det telemedicinske område og lave en strategi for, hvordan løsninger kan udbredes. Dette skal ske under hensyntagen til de regionale og nationale strategier. Refid 162, side 79: ..afgørende forudsætning for satsning på telemedicin, at pengene følger opgaveløsningen - incitamenterne skal sikre, at alle parter i sundhedsvæsenet har tilskyndelse til at anvende løsningerne. Refid 168: Hjemmemonitorering, hvor patienters sundhedstilstand overvåges fra patientens eget hjem, er på flere sygdomsområder klinisk set en rationel og kvalitativt forsvarlig behandlingsform. Hjemmemonitorering øger livskvaliteten for de patienter, der er egnede til denne behandlingsform og løsninger kan spare sengedage og frigøre specialist ressourcer på hospitalerne. En del af de potentielle gevinster på hospitalerne opvejes dog af et afledt øget pres på kommunerne, som følge af flytning af plejeopgaver fra hospital til den kommunale hjemmepleje.
Organisatoriske aspekter, stat	Refid 153, side 22: Det anbefales at der foretages en koordineret, fælles prioritering, udbredelse og opfølgning på tværgående telemedicinske projekter. Det anbefales at stat, regioner, og kommune forholder sig systematisk til, hvordan sundhedsaftalerne, økonomiaftalerne mv. kan benyttes i endnu videre udstrækning som ramme for telemedicinsk understøttet egen- og hjemmebehandling. Det anbefales at et tværgående samarbejdsforum som fx det rådgivende udvalg for telemedicin sikrer national vidensdeling og erfaringsopsamling i forhold til telemedicinske koncepter og rådgiver om prioritering, udbredelse og opfølgning på tværgående telemedicinske koncepter. Refid 153, side 24: I regionernes telemedicinstrategi er det anbefalet, at der etableres et telemedicinsk centrum i hver region. Målet er at skabe en stærk klinisk og strategisk (administrativ) ledelsesmæssig forankring med henblik på overblik og koordinering af fælles regionale tiltag for anvendelse af telemedicin. I forlængelse heraf kan det overvejes at etablere et nationalt samarbejdsforum, der kan forestå national vidensdeling i forhold til tværsektoriel anvendelse af telemedicinske koncepter i Danmark og udlandet. Refid 165, side 3. Skal det lykkes, er der behov for større national styring og opbakning. Den nationale styring skal sikre en mere målrettet og effektiv udvikling af telebaserede løsninger i Danmark.
Organisatoriske aspekter, patient	refid 36, side 10: Systematisk arbejde med shared decision making kan medvirke til fremme af en kultur med aktiv deltagelse og involvering i et organisatorisk perspektiv. refid 36, side 12: Det ordrer omstillingsparathed hos patienter, pårørende og fagprofessionelle at tage og afgive ansvar. Endelig fordrer det en understregning af, at det sundhedsfaglige ansvar ligger hos de sundhedsprofessionelle Refid 158 side 6: Og det er blevet klart, at velfærdsteknologi kan give mere individuelt tilrettede og relevante udydelser til den enkelte borger, mens det samlede ressourceforbrug kan reduceres. Refid 137, side 8: Det anbefales, at anvendelse af telemedicinske løsninger særligt fokuseres på store grupper af patienter med kroniske lidelser og hyppige hospitalsbesøg: hjertelidelser, palliativ behandling, KOL, diabetes,

Bilag 1 b

	onkologi mv. Refid 137, side 27 Organisatorisk skal der skabes konsensus omkring de patientgrupper der kan modtage telemedicinsk behandling samt enighed om stratificering af patientgrupper indefor store kliniske områder. Refid 165, side 4: Hvor patienter i dag i høj grad skal tilpasse sig hospitalernes arbejdsrytmer, geografiske placering, kommunikationsmuligheder mv. vil telemedicinske løsninger ændre rollerne, så sundhedsvæsenet i højere grad tilpasser og målretter deres ydelser i forhold til patientens samlede liv. Dette er en nødvendig udvikling for at imødekomme patienters behov for støtte til at håndtere sygdom som led i et samlet livsforløb. Men det kræver en udvikling af sundhedsvæsenet; både i organisering, kulturelt og kompetencemæssigt.
--	--